

Sygn. akt II Cz 218/16

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Piotr Rajczakowski

SO Aleksandra Żurawska

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2016 r. w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

zażalenia wnioskodawcy P. B. i uczestniczki M. W. na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w pkt II postanowienia Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt I Ns 1120/15

w sprawie o zniesienie współwłasności

p o s t a n a w i a:

- I. **zmienić pkt II zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że oddalić wniosek uczestniczki o zasądzenie kosztów postępowania;**
- II. **oddalić zażalenie uczestniczki;**
- III. **oddalić wniosek wnioskodawcy o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.**

Aleksandra Żurawska Anatol Gul Piotr Rajczakowski

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 9 grudnia 2015 r., Sąd Rejonowy w pkt II zasądził od wnioskodawcy P. B. na rzecz uczestniczki M. W. kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że interesy uczestników były sprzeczne, co uzasadniało zastosowanie art. 520 § 2 kpc i obciążenie wnioskodawcy tylko częścią kosztów stanowiącą 1/4 kosztów zastępstwa w sprawie. Wnioskodawca w chwili złożenia wniosku nie miał wiedzy o utracie udziału we współwłasności. Winien był jednak dochować staranności i upewnić się co do stanu prawnego nieruchomości.

Zażalenia na powyższe postanowienie, w zakresie pkt II złożył wnioskodawca i uczestniczka.

Wnioskodawca podniósł, że w rozpoznawanej sprawie zaistniały przesłanki do zastosowania art. 102 kpc. Nie sposób bowiem zgodzić się z twierdzeniem Sądu, że nie dochował staranności w zakresie upewnienia się co do stanu prawnego nieruchomości skoro bezpośrednio przed złożeniem wniosku, jak i pewien czas po jego złożeniu, widniał w księdze wieczystej. Uczestniczka nie informowała go natomiast nigdy o utracie udziału w nieruchomości. Mając na uwadze powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i nieobciążanie go kosztami postępowania.

Uczestniczka w swoim zażaleniu zarzuciła naruszenie § 2 ust. 1 i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że przegrywając spór, stawka kosztów zastępstwa procesowego należna uczestniczce wynosić winna zaledwie 1.800 zł, podczas gdy powinna ona wynosić 5.400 zł, przy równoczesnym przyjęciu braku szczególnych przesłanek umożliwiających odstąpienie od obciążania wnioskodawcy dalej idącymi kosztami procesu. Mając na uwadze powyższe zarzuty, uczestniczka wniosła o zmianę zaskarżonego rozstrzygnięcia i zasądzenie od wnioskodawcy na jej rzecz kwoty 5.400 zł

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie wnioskodawcy podlegało uwzględnieniu, aczkolwiek z innych przyczyn, aniżeli w nim wskazane, zaś zażalenie uczestniczki, jako pozbawione podstaw, należało oddalić.

Zasady orzekania o kosztach postępowania nieprocesowego określa art. 520 § 1 kpc, zgodnie z którym każdy uczestnik postępowania ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie. Pomiędzy uczestnikami postępowania nieprocesowego nie istnieje zatem obowiązek zwrotu kosztów, co uzasadnione jest niezależnością i samodzielnością udziału w tym postępowaniu każdego jego uczestnika. Zasada przewidziana w powołanym przepisie jest nienaruszalna w sytuacji, w której uczestnicy są w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub - mimo braku tej równości - ich interesy są wspólne / zob. post. Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2012 r., V CZ 155/11, wyd. Lex nr 1164757 /. W pozostałych wypadkach sąd może od tej zasady odstąpić i na żądanie uczestnika, albo z urzędu, jeżeli działa bez adwokata lub radcy prawnego / art. 109 w związku z art. 13 § 2 kpc / orzec stosownie do reguł określonych w art. 520 § 2 lub 3 kpc. Dla ich zastosowania istotne jest stwierdzenie czy między uczestnikami postępowania w danej sprawie występuje sprzeczność interesów i czy są oni w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania. Orzecznictwo wykształciło jednolite stanowisko, że w tzw. sprawach działowych, co do zasady nie zachodzi sprzeczność interesów tych uczestników, którzy domagają się podziału, niezależnie od tego, jaki sposób podziału postulują i jakie wnioski składają w tym względzie. Jedynie wyjątkowo przyjęto, że w takim postępowaniu możliwym jest przyjęcie sprzeczności interesów, gdy jeden z uczestników żąda oddalenia wniosku, a wnioskodawca pomimo tego, nadal domaga się dokonania podziału / zob. post. Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2011 r., IV CZ 40/11, wyd. Lex nr 1147785 /. Wobec powyższych rozważań, przechodząc do oceny zażalenia wnioskodawcy wskazać należy, że jest ono w istocie uzasadnione jednakże z zupełnie innych przyczyn aniżeli w nim wskazane. Nie sposób bowiem, wbrew stanowisku Sądu Rejonowego, przyjmując, że w niniejszej sprawie zaistniała sprzeczność interesów uczestników w sytuacji, gdy wnioskodawca będąc w usprawiedliwionym przekonaniu o posiadaniu udziału w wspólnej nieruchomości, po uzyskaniu odpowiedzi od uczestniczki, pismem z 13 listopada 2015 roku cofnął wniosek. O usprawiedliwionym przekonaniu /które samo w sobie pozostaje bez większego znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania / przesądzało natomiast to, że wzmianka zawarta w dziale II księgi wieczystej, jak sama uczestniczka wskazywała, uwidoczniona została 21 lipca 2015 r. / k. 45 /, a zatem miesiąc po złożeniu wniosku. Z tych względów wniosek uczestniczki o zasądzenie kosztów postępowania powinien zostać oddalony, albowiem brak było podstaw do uznania, że interesy uczestników postępowania pozostawały sprzeczne.

Na podstawie tej samej oceny i z tych samych względów oddaleniu podlegało zażalenie uczestniczki, jak i wniosek wnioskodawcy o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc

w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc zmienił zaskarżone postanowienie / pkt I /, na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc oddalił zażalenie uczestniczki, zaś o kosztach zażaleniowego / pkt III / orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc i art. 397 § 2 kpc.

Aleksandra Żurawska Anatol Gul Piotr Rajczakowski